



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Existentia relationum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

distinguntur esse ad, ab esse in, & illud quidem, hoc est, habitudinem ad terminum dicunt esse de formali & explicito conceptu Relationis; istud verò, hoc est, inexistentiam in subiecto ipsi cum aliis accidentibus communem, dicunt esse solum de conceptu Relationis implicito; ita etiam in Divinis relationibus distinguimus esse ad ab esse in, & illud dicimus habitudineam ad terminum, in quo explicita ratio relationis consistit; istud verò inditam inclusionem essentiae secum identificatae, quae pertinet ad implicitam rationem ipsius.

ARTICULUS I.

An, & quot sint relationes in DEO?

SUMMARI A.

1. Relationum Divinarum realitatem docet Fides.
2. Probat ratio & auctoritas.
3. Etiam secundum esse ad.
4. Probat quaternarius numerus relationum.
5. In quo tantum tres realiter distinguuntur.
6. Distinctio formalium terminorum in Divinis non inferet realem distinctionem relationum.
7. Filiatio spirationi passivae opponitur mediate.
8. Inter relationes & essentiam tantum datum distinctio rationis ratiocinata.

§. I.

Existentia relationum.

1. Arti reales relationes in DEO est de Fide; si quidem Divinae Personae in Sac. Script. Matth. ult. Jo. 1. relativis nominibus Patris, Filii, Verbi, Spiritus S. offeruntur, & quibus Pater & Filius sunt correlativa. Verbum dicit habitudinem ad dicentem, Spiritus ad spirantem. Ratio est primo. Reale fundamentum relationis comitatur realis relatio: atqui in DEO est reale fundamentum relationis, realis nempe productio & processio, veluti in disput. praecedenti ostensum est: ergo.

2. Secundò. Quod realiter constituit, & distinguit, est reale; sed relationes constituunt & distinguunt realiter Divinas Personas: ergo sunt reales. Minorem habet Concilium Toletanum secundum in fidei professione dicens: *Quod enim Pater est, non ad se, sed ad Filium est: & quod Filius est, non ad se, sed ad Patrem est: similiter & Spiritus S. non ad se, sed ad Patrem & Filium relative refertur.* Item SS. PP. Augustinus Tract. 39. in Joan. *Hoc solo numerum insinuant, quod ad invicem sunt, non quod ad se sunt.* Anselm. l. de process. Spiritus S. *Pluralitas relationem sequitur, & unitas ibi est, ubi non obviat aliqua relationis oppositio.* Boët. l. d. Trinit. *Substantia continet unitatem, relatio multiplicat Trinitatem.*

3. Quae auctoritates & rationes ostendunt, Divinas relationes non tantum secundum rationem inadaequatam, & quoad esse in, sed secundum omnem & adaequatam rationem, & secundum esse ad reales esse. Neque enim Divinae Personae per esse in, sed per esse ad Relationum & habitudinem ad se invicem constituuntur, opponuntur, distinguuntur.

§. II.

Numerus relationum.

4. Quatuor ejusmodi relationes numeramus: Paternitatem, quae Pater; Filiationem, quae Fi-

lius constituitur: spirationem activam, ex parte Patris & Filii, & spirationem passivam ex parte Spiritus S. Quem numerum probant Divinae processiones ceu proximae rationes fundandi.

Quaelibet enim productio, in qua tam produ-cens, quam productum sunt ejusdem ordinis, fundat duplicem relationem, unam in producente, & alteram in producto; sed in DEO est duplex processio, & in qualibet illarum produ-cens & productum sunt ejusdem ordinis: ergo utraque processio fundat duplicem relationem: processio nempe intellectiva, relationes Paternitatis & Filiationis: processio verò volitiva relationes spirationis activae & passivae.

Non ideo tamen existimes, omnes enumeratas relationes, uti sunt reales, ita ab invicem realiter esse distinctas. Hinc enim sequeretur, in DEO non Trinitas, sed quaternitas rerum ac Personarum, damnata in Concil. Florentino & Lateranensi. Tres igitur tantummodò relationes inter se realiter distinguuntur: Paternitas, Filiatio, & Spiratio passiva: ibi enim est realis distinctio, ubi est relativa oppositio secundum ordinem originis; sed inter praedictas relationes invenitur oppositio secundum ordinem originis: ergo & realis distinctio.

Porro spiratio activa, quamvis ob eandem oppositionem & ordinem originis à spiratione passiva realiter distinguatur; à Paternitate tamen & Filiatione defectu ejusmodi oppositionis non est realiter distincta. Nam juxta Divi Anselmi regulam à Theologis univèrsim receptam, *omnia in Divinis sunt idem, ubi non obviat aliqua relationis oppositio.*

6. Dices. Quot sunt termini relationum formales & adaequati; tot sunt realiter distinctae relationes: sed in Divinis quatuor sunt termini formales & adaequati relationum: ergo totidem sunt relationes realiter distinctae.

Respondeo, majorem tantum habere locum in relationibus creatis, non increatis; creata quippe relatio ex nativa sua limitatione habet, ut ad plures terminos formales & totales nequeat terminari: neque solum titulo oppositionis, sed etiam limitationis ab alia relatione distinguitur. Cum ergo in Divinis relationibus nulla possit esse limitatio; ideo sola totalium terminorum diversitas ad realem ipsarum distinctionem non sufficit, nisi in super oppositio relativa accedat.

7. Sed inquis. Filiatio realiter distinguitur à spiratione passiva; nec tamen eidem relative opponitur: ergo oppositio relativa non est necessaria.

E e 3